

בש"פ 8101/16 - איימן אלסאנע נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8101/16

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

העורר: איימן אלסאנע

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים במ"ת 44395-01-16, שניתנה ביום 26.9.2016 על-ידי השופט מ' י' הכהן

תאריך הישיבה: ל' בתשרי התשע"ז 1.11.2016

בשם העורר: עו"ד רפי ליטן; עו"ד עמית וייצמן

בשם המשיבה: עו"ד תומר סיגלוביץ

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט מ' י' הכהן) במ"ת 44395-01-16 מיום 26.9.2016, בגדרה נעצר העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

1. ביום 22.1.2016 הוגש כתב אישום נגד שלושה נאשמים, ובהם העורר כנאשם 3 (להלן: העורר), כאשר שלושה מהאישומים המפורטים בכתב האישום רלבנטיים בעניינו. על פי האישום הראשון, בתאריך שאינו ידוע בדיוק, במהלך שנת 2012, קשרו העורר יחד עם נאשם 1 ואשתו, נאשמת 2 (השלושה ייקראו ביחד להלן: הנאשמים), וכן עם אדם נוסף בשם אייל לוי (להלן: אייל), קשר לייבוא סמים מסוג קוקאין מדרום אמריקה. במסגרת הקשר ולשם קידומו, נפגשו השלושה מספר פעמים במקום שאינו ידוע למשיבה, וסיכמו כי אייל יטוס לקולומביה, שם ירכוש סמים באמצעות כסף שיועבר לו על ידי הנאשמים, ולאחר מכן יאתר בלדריה אשר באמצעותה יוכנסו הסמים לארץ. בהמשך לכך, נפגשו הנאשמים עם אייל בבית קפה, שם מסר העורר לאייל סכום של 9,000 דולר עבור העסקה. ביום 28.9.2012 רכשו אייל ונאשם 1 כרטיס טיסה עבור אייל, וביום 30.9.2012 טס לקולומביה על מנת לפגוש בלדריה עימה קבע (פגישה זו לא יצאה בסופו של דבר אל הפועל). בסמוך לאחר מכן, רכש אייל סם מסוג קוקאין במשקל של כקילו אחד, ובלע חלק ממנו. בהמשך, ועוד באותו היום, הגיע אייל לנמל התעופה בעיר בוגוטה במטרה לשוב לישראל כשהסמים בגופו, אולם נעצר שם על ידי כוחות הביטחון לאחר שבשיקוף שנעשה לו נתגלה סם בקיבתו. על אף זאת, אייל שוחרר ממעצר לאחר שהתגלו בעיות משפטיות במעצרו בהיעדר מתורגמן לשפה העברית, ולאחר שהעביר סכום כסף לשוטרים. לאחר מכן המשיך אייל לשהות בקולומביה מספר חודשים נוספים, במהלכם העביר לו נאשם 1 סכומי כסף של עד 2,000 דולר.
2. על פי עובדות האישום השני, בתאריך שאינו ידוע במדויק למשיבה, במהלך שנת 2013, קשרו נאשם 1 והעורר קשר יחד עם אייל לייבא סמים מסוג קוקאין מדרום אמריקה. במסגרת הקשר ולשם קידומו, סיכמו השלושה כי אייל יטוס לקולומביה ושם ירכוש סמים מכסף שיועבר לו על ידי נאשם 1 והעורר, ויבאם לישראל. במסגרת הקשר, ביום 7.3.2013, רכשו נאשם 1 ואייל כרטיס טיסה עבור אייל, ואולם מאוחר יותר באותו היום, ביקשו נאשם 1 והעורר מאייל לבטל את כרטיס הטיסה לאחר שסברו שמצבו הבריאותי אינו מאפשר את קידום הקשר.
3. על פי עובדות האישום השלישי, זמן קצר עובר ליום 13.12.2015, קשרו הנאשמים קשר יחד עם אייל לייבא מאמסטרדם לארץ סמים מסוג קוקאין, זאת לאחר שהנאשמים 1 ו-2 חזרו מביקור באמסטרדם במהלכו פגשו אדם בשם אלירן לוי (להלן: אלירן) אשר מסר להם כי באפשרותו להשיג עבורם סמים. במסגרת הקשר, קבעו הנאשמים כי אייל ונאשם 1 יטוסו לאמסטרדם, שם ירכשו סמים בעזרתו של אלירן, וכן קבעו כי לאחר מכן יבלע אותם אייל ויחזור לארץ כשהסמים בקיבתו. עוד הסכימו הנאשמים כי לאחר שיגיע אייל לארץ יחד עם הסמים, יפיצו נאשם 1 והעורר את הסמים, לאחר שיערבבו אותם ב"חומר ערבוב". בהמשך לכך, ביום 13.12.2015, הגיע העורר לביתו של אייל, אסף אותו, והשניים נפגשו עם נאשמים 1 ו-2 בסוכנות נסיעות בתל אביב. העורר מסר לנאשם 1 סכום כסף של 18,000 ש"ח עבור כרטיסי הטיסה ורכישת הסם ועזב את המקום. לאחר מכן רכשו נאשמים 1 ו-2 כרטיסי טיסה עבור נאשם 1 ועבור אייל לתאריכים שונים. ביום 14.12.2015 טסו נאשם 1 ואייל בטיסות נפרדות לאמסטרדם, פגשו את אלירן והעבירו לו סכום כסף עבור רכישת הסם. בפגישה זו קבעו הנוכחים כי הסמים יועברו לאייל למחרת על מנת שזה יוכל לבלוע אותם בסמוך למועד הטיסה. בהתאם לתכנון, שב נאשם 1 לארץ ביום 17.12.2015, ואייל ניסה ליצור קשר עם אלירן, אולם ללא הצלחה, מאחר ובאותו מועד נעצר אלירן על ידי רשויות האכיפה בהולנד, ואייל נאלץ לשוב לארץ ללא הסמים. לאחר מכן, ועל מנת להשלים את העסקה, נסעו נאשמים 1 ו-2 יחד עם אייל לסוכנות נסיעות ורכשו כרטיס טיסה נוסף עבורו ליום 31.12.2015. לאחר מכן רכשו עבורו שני כרטיסי סים לטלפון סלולרי על מנת שיוכלו לשוחח ביניהם מבלי שיהיה לכך תיעוד בטלפונים הסלולריים הפרטיים שלהם. ביום 31.12.2015 טס אייל בשנית לאמסטרדם, שם נמסרו לו כ-400 גרם קוקאין, אותם בלע. ביום 3.1.2016 חזר אייל לארץ כשבקיבתו הסמים, ולאחר שיצא מנמל התעופה בישראל, התקשר לנאשם 1 ודיווח לו שהסמים הובאו לארץ בהצלחה.

בגין המעשים המתוארים בכתב האישום, מואשם העורר בקשירת קשר לפשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ניסיון ליבוא סמים מסוכנים, לפי סעיף 13 בצירוף סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) בצירוף סעיף 25 לחוק; ייבוא סמים מסוכנים, לפי סעיף 13 בצירוף סעיף 19א לפקודה.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשה, טענה המשיבה כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר, לרבות הודעותיו של אייל, וכן תימוכין רבים בדמות הודעות "סמס", הודעות שוטרים, פלטי הזמנות טיסות ועוד. כמו כן ציינה המשיבה כי נגד העורר קמה עילת מעצר סטטוטורית של מסוכנות לשלום הציבור בהתאם לסעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). עוד צוין, כי מסוכנותו נלמדת גם מעברו הפלילי הכולל שמונה הרשעות קודמות בעבירות אלימות, רכוש, סמים, הפרת הוראה חוקית ועוד, בגין ריצה גם עונשים של מאסר בפועל, וכן הוא מרצה כיום עונש מאסר בן 11 חודשים שנגזר עליו בת"פ 65630-10-13.

5. ביום 21.3.2016 דן בית המשפט המחוזי בבקשת המשיבה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, ובמסגרת זו התייחס בעיקר לשאלת קיומן של ראיות לכאורה. בית המשפט דחה ראשית, את טענתו של העורר לסתירות ואי-דיוקים העולים לכאורה מהודעותיו של אייל, וקבע כי לא נמצאו "פרכות מהותיות וגלויות לעין", וככל שאכן ישנם אי-דיוקים בהודעותיו של אייל, אלו אינם עומדים ברף שנקבע בפסיקה לצורך הפרכתן של ראיות לכאורה בשלב זה.

שנית, בית המשפט סקר את העובדות והפרטים הרבים שמסר אייל בהודעותיו המצביעים, לכאורה, על מעורבות העורר במסכת האירועים המתוארת בכתב האישום. בית המשפט מנה, בין היתר, את הפרטים הבאים: תכנון הנסיעה לקולומביה, שכלל גם פגישה עם העורר; פגישתו של העורר ונאשם 1 עם אייל בביתו; המידע כי העורר היה אמור להיות אמון על שיווק הסמים בארץ, אולם משנעצר, לקח נאשם 1 את האחריות לשווקם; נסיעתו של העורר עם אייל לסוכנות נסיעות בתל אביב, ולאחר מכן פגישתו עם אייל ועם נאשמים 1 ו-2 ביפו; המידע לפיו העורר השקיע חצי מהסכום בייבוא הסמים, ואת החצי השני השקיע נאשם 1. על רקע זה, נקבע כי ניתן ללמוד בשלב זה על מעורבות עמוקה יותר של העורר באירועים נשוא כתב האישום, החורגת מעבר למימון עסקאות הסמים בלבד.

באשר לצורך בראייה לחיזוק; בהמשך לטענת העורר כי נדרשת ראייה לחיזוק נוכח היותו של אייל שותף בעבירות בגין הוא מואשם, בית המשפט קבע כי קיימת ראיית חיזוק לכאורית והיא הודעתו של העורר עצמו במשטרה, בה אישר את הנסיעה מביתו של אייל לתל אביב. נקבע כי ראייה זו עומדת בדרישה הבסיסית של ראיית חיזוק, ולבטח חיזוק לכאורי, ומאמתת לכאורה את העובדה האמורה. בנוסף, נקבע כי קיומם של כרטיסי הטיסה ועדויות סוכני הנסיעות עונים גם הם על דרישת החיזוק הלכאורי.

באשר לקיומה של עילת מעצר; קבע בית המשפט כי אין מחלוקת על קיומה, ואולם באשר לבחינת חלופת מעצר, לאחר עיון בפסיקה, ונוכח הימצאות העורר במאסר, נקבע כי העורר ישוחרר לחלופת מעצר במאסר, בכפוף לשלילת חופשותיו וכן לשלילת האפשרות ליציאותיו להליך טיפולי או שיקומי מחוץ לכותלי בית הכלא. עוד נקבע, כי אם מאסרו של העורר יסתיים טרם סיום ההליכים בת"פ 44389-01-16, תיפנה המשיבה בבקשה לעיון חוזר על החלטה זו לבית המשפט.

6. ביום 19.7.2016 הגישה המשיבה בקשה לקביעת דיון בבקשתה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים

המשפטיים נגדו, וזאת לאור מועד שחרורו הצפוי ממאסר ומאחר וטרם הסתיימו ההליכים בת"פ 44389-01-16. ביום 8.8.2016 הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של העורר. בתסקיר המעצר מיום 14.9.2016, ציין שירות המבחן כי הוא אינו ממליץ על שחרורו של העורר ממעצר. זאת, בין היתר נוכח נטייתו של העורר לפעול ללא מחשבה מעמיקה אודות השלכות מעשיו בעת מצוקה כלכלית, וכן נוכח עברו הפלילי וקיומו של ספק לגבי יכולת המפקחים המוצעים להציב עבורו גבולות.

7. ביום 26.9.2016 קבע בית המשפט המחוזי כי העורר יעצר עד תום ההליכים. בהחלטתו, חזר בית המשפט על הכלל לפיו בעבירות סמים מסוג אלה המיוחסות לעורר, ככלל, בית המשפט לא יורה על שחרורו של נאשם לחלופת מעצר. עוד ציין בהחלטתו, את הקושי לתת אמון בסוחרי סמים שלא ישובו לעיסוקם הטומן בחובו אפשרות לכסף קל, וכן יציבו סיכון לעצמם ולחברה כולה. באשר לתסקיר שנערך בעניינו של העורר; בית המשפט התרשם כי שירות המבחן ביסס את קביעותיו בנוגע להערכת סיכנון של העורר באופן מנומק. באשר לטענת האפליה אותה העלה העורר, נוכח שחרורם של נאשמת 2 ואייל ממעצר מאחורי סורג ובריח; בית המשפט ציין כי קיים שוני רלבנטי בין עניינם של נאשמת 2 ואייל לעניינו של העורר. בעניינה של נאשמת 2, נקבע בהחלטה אחרת של בית המשפט כי תפקידה בביצוע העבירות היה משני ושולי בהשוואה ליתר הנאשמים, וכי יכולתה להשפיע על אופן התנהלותו של נאשם 1 היתה מוגבלת נוכח מערכת היחסים האלימה בין השניים. באשר לאייל, ציין בית המשפט כי שחרורו נעשה לקהילה טיפולית סגורה ולא לחלופת מעצר בדמות מעצר בית, זאת משהתקבלה טענתו שהוא צרכן סמים ופעל על רקע זה, בשונה מהעורר.

מכאן הערר שלפני.

תמצית טענות הצדדים

8. העורר טוען – באמצעות בא-כוחו, עו"ד רפי ליטן – ראשית, כי הראיות שעליהן מסתמכת המשיבה מבוססות כולן על הודעותיו של אייל, ואלה מלאות בסתירות ואינן עקביות ככל שהדברים נוגעים לעורר. מעבר לכך, טוען העורר להיעדרה של ראיה מחזקת להודעותיו של אייל, הנדרשת בשל היותו שותף לעבירה, ובהתאם להוראת סעיף 54א(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות). שנית, העורר טוען כי מהודעותיו של אייל עולה תמונת מצב המצביעה על מעורבות ישירה ובולטת של נאשם 1 במסכת האירועים נשוא כתב האישום, ואילו לעורר עצמו יש תפקיד שולי בלבד בהם, וכי הוא כלל לא היה נוכח בהתרחשויות המרכזיות המתוארות בכתב האישום. בטיעונו, מפנה העורר לקטעים מתוך הודעותיו של אייל, בהן ציין אייל, בין היתר, כי לא היה לו כל קשר טלפוני עם העורר; כי השניים לא שוחחו לאחר שאייל נתפס ושחרר בקולומביה; כי העורר לא נכח בעת רכישת כרטיסי הטיסה לאמסטרדם; וכי כאשר נסעו העורר ואייל יחדיו, עת אסף העורר את אייל לסוכנות הנסיעות בתל אביב, השניים לא שוחחו על דברים הקשורים לביצוע העבירות הנטענות. שלישית, העורר טוען כי גרסתו שלו, אותה הציג בחקירותיו, הייתה לאורך כל הדרך עקבית וחפה מסתירות. רביעית, באשר לתסקיר השירות שנערך בעניינו; טוען העורר כי נראה ששירות המבחן התרשם שהחלופה שהוצעה ראויה, והמפקחים שהוצעו מעוניינים לסייע ולפקח על העורר, ועל אף זאת נפסלו בשל הרושם שהעורר משמש כדמות הורית במשפחה ועל כן יהיה קושי להציב בפניו גבולות. ואולם, העורר טוען כי מדובר בחלופת מעצר המורכבת מבני משפחה מבוגרים, כך שהתרשמות שירות המבחן אינה ברורה ואף תמוהה. חמישית, העורר שב וחוזר על טענתו לאפליה בינו לבין נאשמת 2 ואייל, שחלקם במסכת האירועים גדול יותר לטענתו, ועל אף זאת הם שוחררו ממעצר מאחורי סורג ובריח.

9. המשיבה טוענת – באמצעות בא-כוחה, עו"ד תומר סיגלוביץ' – כי בהודעותיו, פרש אייל תשתית עובדתית

מפורטת, הכוללת פרטים רבים המעידים על מהימנות דבריו, ואשר יש בהם כדי להפריך את טענת העורר כי גרסתו של אייל "רעועה". כך למשל, טוענת המשיבה כי אייל נקב בשם המלון בו שהה באמסטרדם, כולל מספר החדר וכן שם המלון בו שהה נאשם 1; אייל תיאר לפרטים את הנסיעה שלו עם העורר לסוכנות הנסיעות בתל אביב, והפגישה עם הנאשמים 1 ו-2 שם; ואייל זכר את שמה של סוכנת הנסיעות ממנה נרכשו כרטיסי הטיסה. עוד נטען, כי מהימנות הודעותיו של אייל נלמדת גם מתשובותיו באשר לחלק מן השאלות שנשאל, עליהן השיב שאינו יודע את התשובה, ויש בכך כדי להצביע על העובדה שהוא לא הגזים בתשובותיו אלא דבק בעובדות כהווייתן. כך גם לא הסתיר שאחת מנסיעותיו בוטלה נוכח התמכרותו לסמים ומצבו הבריאותי, וגם בכך יש כדי לחזק את מהימנות דבריו.

המשיבה טוענת עוד כי העורר עצמו הודה בהתרחשויות אותן גולל אייל בהודעותיו, והשתלבות הגרסאות מצביעה גם היא על מהימנות דבריו של אייל. כך למשל, העורר עצמו אישר את הנסיעה לתל אביב במהלכה אסף את אייל; העורר אישר את המפגש בביתו של אייל, ואת מטרת הנסיעה; העורר אישר שהוא ונאשם 1 כעסו על אייל לאחר שנכשל בייבוא הסמים מקולומביה. עוד מצביעה המשיבה, כראיה המחזקת את אשמתו של העורר, שהקשר שלו עם נאשם 1 היה רק דרך הטלפון של נאשמת 2, ומספרו נשמר תחת השם "חדווה". על כן נטען, שאם קשר זה היה קשר "תמים", לא ברור מדוע נוהל רק דרך הטלפון של נאשמת 2 ותחת שם בדוי.

באשר לטענת האפליה; חוזרת המשיבה על קביעת בית המשפט המחוזי כי לנאשמת 2 היה חלק מצומצם יותר במסכת האירועים נשוא כתב האישום, וכן נוכח המורכבות ביחסים בינה לבין בעלה, נאשם 1. באשר לאייל, מצינת המשיבה כי הוא הופנה לחלופת גמילה לאור הצורך לטפל בהתמכרותו ארוכת השנים לסמים, ומכאן שגם עניינו מובחן מזה של העורר.

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בהודעת הערר, בחנתי את חומר הראיות שהגישו הצדדים, ושמעתי את טיעוניהם בדיון שנערך לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

11. כידוע, בית המשפט ראשי להורות על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים נגדו, אם נוכח לדעת כי ישנן ראיות לכאורה להוכחת אשמתו (סעיף 21(א)(ב) (לחוק המעצרים). הדרישה בשלב זה היא לתשתית ראייתית גולמית בלבד, המקימה סיכוי סביר להרשעה, ובשלב זה אין בית המשפט נדרש לבחינת מהימנות העדים או משקלן של העדויות, אלא אם יש בהן סתירות מהותיות המצביעות מעצמן על כרסום ממשי בקיומן של ראיות לכאורה [ראו למשל: בש"פ 4427/15 מסיקה נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (8.7.2015) (להלן: עניין מסיקה); בש"פ 4398/16 סבח נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (26.6.2016)].

12. עיינתי בתמלילי הודעותיו של אייל והתרשמתי כי האמור בהן מגבש תשתית ראייתית גולמית הקושרת את העורר לאירועים ואשר די בה לצורך מעצרו עד לתום ההליכים. בשלב זה, וכן יש בהן כדי להצביע על מעורבות ישירה של העורר באירועים. כמו כן, איני מקבל את טענת העורר כי לא ניתן להסתמך על הודעות אלה בשל היותן רצופות בסתירות, אי דיוקים וחוסר עקביות. התרשמתי היא כי הודעותיו של אייל, אשר ניתנו בעת חקירותיו במשטרה בזמנים שונים, מציגות תמונת מצב מפורטת יחסית שניתן להסתמך עליה בשלב זה. ודוק. מהודעותיו של אייל עולה כאמור כי לעורר הייתה מעורבות ממשית באירועים. כך למשל, בהודעתו של אייל מיום 12.1.2016 סיפר הלה כי קיבל סכום של

9,000 דולר, לצורך נסיעתו לקולומביה, וסכום זה התחלק בין נאשם 1 לבין העורר, כאשר אייל קיבל אותו מהעורר עצמו עת ישבו בבית קפה. בהמשך, סיפר אייל על הגעתו של העורר ביחד עם נאשמים 1 ו-2 לביתו שבמושב, וכן פירט אודות ויכוח שהתפתח ביניהם על רקע היתפסותו בקולומביה. עוד בהמשך, השיב אייל בחיוב לשאלת חוקריו האם היה העורר שותף להחלטה שאייל ייסע שוב לקולומביה. אייל ציין כי העורר היה "שותף מלא לכל ההחלטות של כל הנסיעות. הוא מעביר את הכסף לרפי" (נאשם 1 - י.ד.). לאחר מכן, אייל המשיך ופירט אודות מעורבותו של העורר בקשר שקשרו לכאורה לייבוא סמים מאמסטרדם. אייל תיאר כיצד אסף אותו העורר מביתו, והשניים נסעו לסוכנות הנסיעות בתל אביב שם נפגשו עם נאשמים 1 ו-2. באותו מעמד אייל ראה, לדבריו, את העורר נותן לנאשם 1 סכום של כ-18,000 ש"ח, ולאחר מכן נפרד מהשלושה. בהודעתו מיום 17.1.2016 הוסיף אייל כי לאחר שרכשו את כרטיסי הטיסה, נפגש העורר עם השלושה בבית אמה של נאשמת 2 ביפו, שם שוחחו העורר ונאשם 1 ביניהם, ולאחר מכן נפרד העורר מאייל בלחיצת יד ונשיקה. בהודעתו של אייל מיום 10.1.2016 שב ותיאר אייל את העורר כשותפו של נאשם 1, וזה שאחראי לפדות את הכספים מהעסקאות שביצעו. מעיון בדברים אלו עולה אפוא, כי לכאורה היה לעורר חלק שאינו שולי באירועים המתוארים.

עוד יצוין, כי חיזוק נוסף להודעותיו של אייל מתקבל מפרטים שונים השזורים בהודעותיו, אותם זכר אייל, כגון שמה של סוכנת הנסיעות ממנה נרכשו כרטיסי הטיסה לאמסטרדם; שם המלון בו שהה באמסטרדם, וכן מספר חדרו; שם המלון בו שהה נאשם 1 והאזור בו נמצא המלון. אמנם פרטים אלו אינם קשורים למעורבותו הנטענת של העורר בעבירות הנטענות, אולם יש בהם כאמור כדי לחזק את גרסתו של אייל בכללותה. יצוין עוד, כי פרטים אלה אומתו במסמכים רלבנטיים.

13. באשר לטענת העורר בדבר הצורך בראיה המחזקת את הודעותיו של אייל; סעיף 54א(א) לפקודת הראיות קובע כי לא יורשע נאשם על סמך עדות יחידה של שותפו לעבירה, אלא אם קיים בחומר הראיות דבר לחיזוקה. אכן, סעיף זה רלבנטי בענייננו. השאלה בדבר הצורך לבחון את קיומן של תוספות ראייתיות כבר בשלב המעצר טרם זכתה למענה אחיד בפסיקת בית משפט זה [ראו למשל: עניין מסיקה, פסקה 24; בש"פ 6180/11 אלעזר נ' מדינת ישראל, פסקה ז (13.9.2011); בש"פ 2918/10 דגאמין נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (27.4.2010)]. ואולם, גם אם נניח לטובת העורר כי נדרשת תוספת ראייתית בשלב המעצר, אני סבור כי בנסיבות העניין ניתן למצוא תוספת זו - ברמה הלכאורית הנדרשת בשלב זה - בהודעתו של העורר עצמו, וכן במסמכים המגבים את הודעותיו של אייל. בחקירתו, הודה העורר כי נאשם 1 חייב לו כספים בעקבות שלוש מכוניות שמכר לו, וכן בעקבות הלוואה שנתן לו. לאחר מכן, כאשר נשאל על היכרותו עם אייל, השיב כי "זה החבר של רפי (נאשם 1 - י.ד.). אני לא מכיר אותו כל כך טוב. הוא חבר של רפי ואני יודע שהוא חייב לרפי משהו. אין לי מושג על מה הוא חייב לו". כאשר נשאל מדוע הגיע ביחד עם נאשמים 1 ו-2 לביתו של אייל, השיב כי הגיע בגלל הכסף שאייל חייב לנאשם 1. לאחר מכן נשאל העורר על נסיעתו עם אייל לסוכנות הנסיעות שבתל אביב, והעורר אישר כי נסיעה זו אכן התרחשה, וכן אישר שלאחר שעזב את אייל ושני הנאשמים הנוספים במשרד הנסיעות, פגש אותם בשנית ביפו, כפי שתיאר אייל בהודעותיו. בחקירתו, נשאל עוד העורר באשר לסכום הכסף שנתן לנאשם 1 עת נפגשו בכניסה לסוכנות הנסיעות. לטענת העורר, הוא העביר לנאשם 1 הלוואה ולא היה לו מושג מה נאשם 1 מתכנן לעשות עמה. החוקר עימת את העורר עם חוסר ההיגיון, לכאורה, המתבטא בכך שעל אף שנאשם 1 חייב לו כספים ואף התחמק ממנו בשל כך, העורר נסע לתל אביב במיוחד כדי להלוות לו כסף, והוא השיב על כך, בין היתר, כי "6,000 זה לא סכום מי יודע מה. הוא חבר רציני לעזור לו. ביקש הלוואה ורציתי לעזור לו. אין לי מושג למה". מהימנות ההסבר שנתן העורר בחקירתו אודות הכספים שהעביר לנאשם 1 באירוע המתואר תיבחן כמובן במסגרת ההליך העיקרי, ואולם בשלב מקדמי זה, איני מוצא את תשובתו כהסבר משכנע להתנהלותו. על כן, עולה מכל האמור כי דבריו של העורר מצטלבים לכאורה עם מסכת האירועים המתוארת בהודעותיו של אייל, באופן המחזק אותה.

באשר למסמכים המגבים את הודעותיו של אייל; נמצאו, בין היתר, מסמכים בביתו של אייל המפרטים אודות הטיסות עליהן סיפר בהודעותיו: אישור על טיסה לאמסטרדם שיצאה ביום 14.12.2015 וחזרה ביום 18.12.2015; אישור על טיסה לאמסטרדם שיצאה ביום 31.12.2015 וחזרה ביום 3.1.2016; אישור על טיסה לבוגטה מיום 30.9.2012 דרך פרנקפורט. עוד נמצאו ראיות על הודעת "סמס" ששלח אייל לנאשמת 2 ובה כתב את מספר החדר בו שהה באמסטרדם, ושאת מספרו נקב גם בהודעתו מיום 10.1.2016 (שורה 43), וכן קיימות עדויות של סוכני הנסיעות מהם נרכשו כרטיסי הטיסה. מסמכים אלו מחזקים את הדברים שמסר אייל בהודעותיו, ובכלל זאת גם את הדברים שמסר בכל הנוגע למעורבות העורר באירועים. על כן, על יסוד הודעתו של העורר והמסמכים האמורים, ישנה כאמור תוספת ראייתית ברמה הלכאורית הנדרשת בשלב זה.

בשולי הדברים אציין, כי העורר טען שהעובדה שהוא ואייל לא שוחחו ביניהם במהלך הנסיעה המשותפת מביתו של אייל לסוכנות הנסיעות על האירועים נשוא כתב האישום, מעידה על כך שהיה זה "טרמפ" תמים ועל היעדר קשר בין עורר לבין המעשים האמורים. ואולם, בהודעתו מיום 12.1.2016, כאשר נשאל אייל האם בזמן נסיעתו עם נאשמים 1 ו-2 שוחח עימם על אחת העסקאות, השיב כך: "לא. לא דיברנו על זה. דיברנו על דברים שלא קשורים לעניין. בנוכחות מלאה של מזי (נאשמת 2 - י.ד.) אף פעם לא דיברנו וברכב לא דיברנו בגלל שנקטנו זהירות" (שורות 251-252). גם כאשר נכנס לארץ עם הסמים, כמפורט באישום השלישי, אייל שוחח עם נאשם 1 בקצרה ובאופן מעורפל. על כן, לא מן הנמנע כי בין המעורבים לא הייתה תקשורת רבה בנוגע לאירועים המתוארים, והודייתו של אייל כי נהגו ב"זהירות רבה" כאשר לא שוחחו על העבירות במהלך שהותם ברכב יכולה לשמש הסבר מניח, לכאורה, לטענתו של העורר.

אשר על כן, שוכנעתי כאמור כי מתקיימת בעניינו של העורר תשתית ראייתית לכאורית, שדי בה בשלב זה לצורך המעצר.

14. באשר לטענתו של העורר כי יש לשחררו לחלופת מעצר; ראשית, המעשים בגינם מואשם העורר מקימים נגדו עילת מעצר סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים [ראו למשל: בש"פ 1962/14 מדינת ישראל נ' בן שטרית, פסקה 15 (20.3.2014); בש"פ 8048/13 ג'ודה נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (5.12.2013); בש"פ 4289/12 סועאד נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (6.6.2012)]. שנית, כלל ידוע הוא כי "ככלל אין לשחרר לחלופת מעצר נאשמים שיש לגביהם ראיות לכאורה הקושרות אותם לעבירות סחר בסמים אלא במקרים חריגים" [בש"פ 7937/09 מיישיב נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (19.10.2009). ראו גם: בש"פ 1566/14 רבה נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (7.3.2014); בש"פ 898/15 עזיז נ' מדינת ישראל, פסקה 36 (19.2.2015)]. נוכח האמור, ובשים לב לתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של העורר, אשר לא המליץ על שחרורו של העורר לחלופת מעצר, בין היתר נוכח עברו הפלילי ונוכח קיומו של ספק לגבי יכולת המפקחים המוצעים להציב עבורו גבולות, אני סבור כי יש להותיר את העורר במעצר מאחורי סורג ובריוח עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

15. באשר לטענת האפליה; איני מוצא כי העורר הופלה ביחס לנאשמת 2 אשר שוחררה למעצר בפיקוח אלקטרוני. אף אם תתקבל טענתו כי חלקה של נאשמת 2 בעבירות נשוא כתב האישום אינו פחות מחלקו שלו, בין היתר בשל העובדה שבתיקה נמצאו סמים מסוג קוקאין, הרי שקיים שוני רלבנטי בין השניים בכל הנוגע להמלצות שירות המבחן, וזאת משום שלזכותה של נאשמת 2 עומדת המלצה חיובית של שירות המבחן לשחרורה למעצר בפיקוח אלקטרוני, בעוד שבבעניינו של העורר לא ניתנה המלצה שכזו.

באשר לעניינו של אייל, גם בנקודה זו איני מוצא כי יש ממש בטענת האפליה שהעלה העורר. תחילה, יצוין כי העורר העלה טענה זו באופן תמציתי למדי, ומבלי להביא לה תימוכין ממשיים. מעבר לכך, ולגופו של עניין, אני מאמץ את החלטת בית המשפט המחוזי מיום 26.9.2016 בסוגיה זו, ובה נקבע כי בעוד שאייל שוחרר לחלופת מעצר בדמות קהילה טיפולית סגורה, משום שנמצא כי הוא צרכן סמים והעבירות שביצע נעשו על רקע זה, בעניינו של העורר לא נטענה טענה שכזו, והוא אף הכחיש שימוש כלשהו בחומרים משני תודעה. על כן, נסיבותיהם השונות של העורר ואייל מצדיקות את השוני הקיים ביניהם לעניין מעצרם, ודינה של טענת האפליה להידחות.

למעלה מן הצורך, יצוין כי גם אם היה עולה בידי העורר להוכיח כי הופלה ביחס לאייל ולנאשמת 2, לא היה בכך כדי להביא בהכרח לשחרורו ממעצר מאחורי סורג ובריח. זאת, מכיוון שבתסקיר המעצר שנערך בעניינו נמצא כי קיימת רמת סיכון גבוהה, ובמקרים שבהם קיימת דרגת מסוכנות גבוהה טיעון האפליה אינו יכול להכריע את הכף לטובת שחרור ממעצר [בש"פ 7148/12 כנאנה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (14.10.2012); בש"פ 8477/12 פיניש נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (29.11.2012)].

16. סוף דבר – הערר נדחה.

ניתנה היום, ט"ו בחשון התשע"ז (16.11.2016).

ש ו פ ט